

MAAELUMINISTEERIUM

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Põllumajanduspoliitika võimalused põlvkondade vahetuse toetamisel

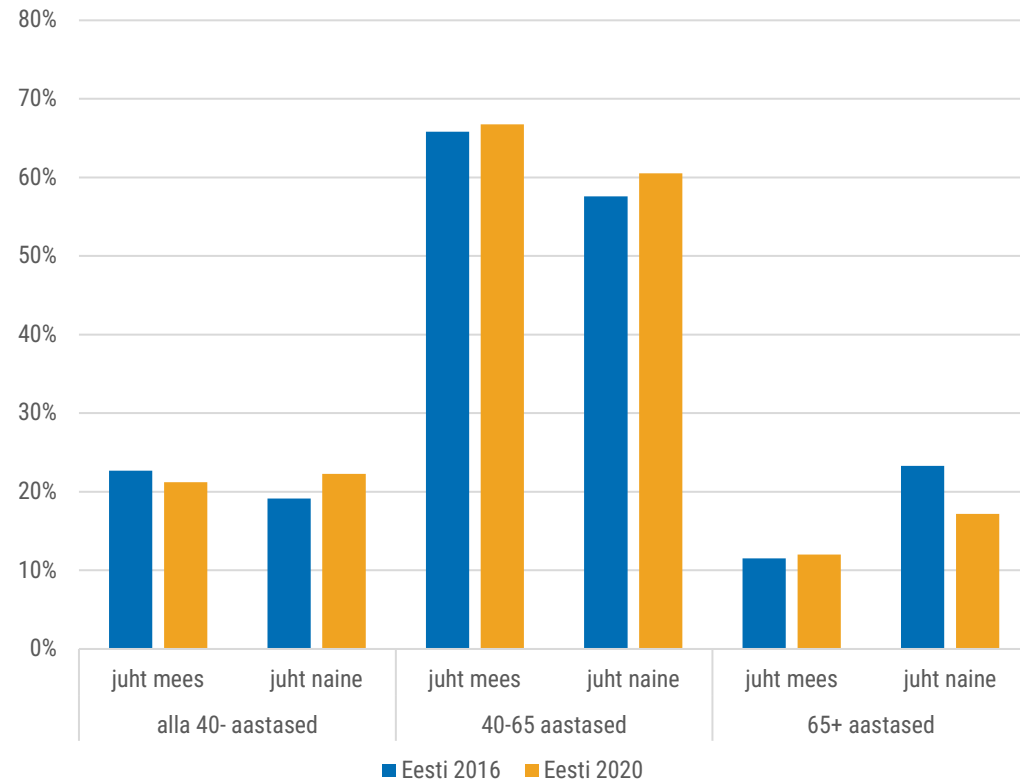
Urmas Kruuse
Maaeluminister

25.10.2022

Põllumajandusmaa kasutaja profiil

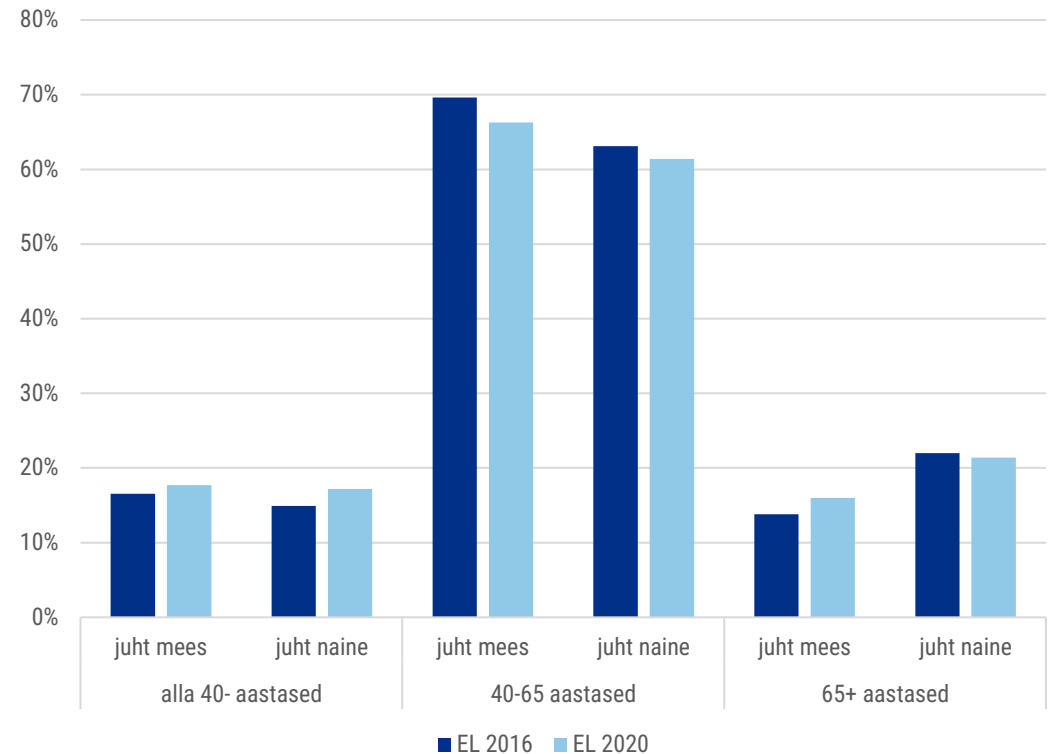
86% kasutuses olevast põllumajandusmaast on Eestis **meeste** juhitud majapidamistes

Alla 40 aastaste juhtide kasutuses on **208 tuh ha** (21%) maast ↓, sellest 15% naistel ↑

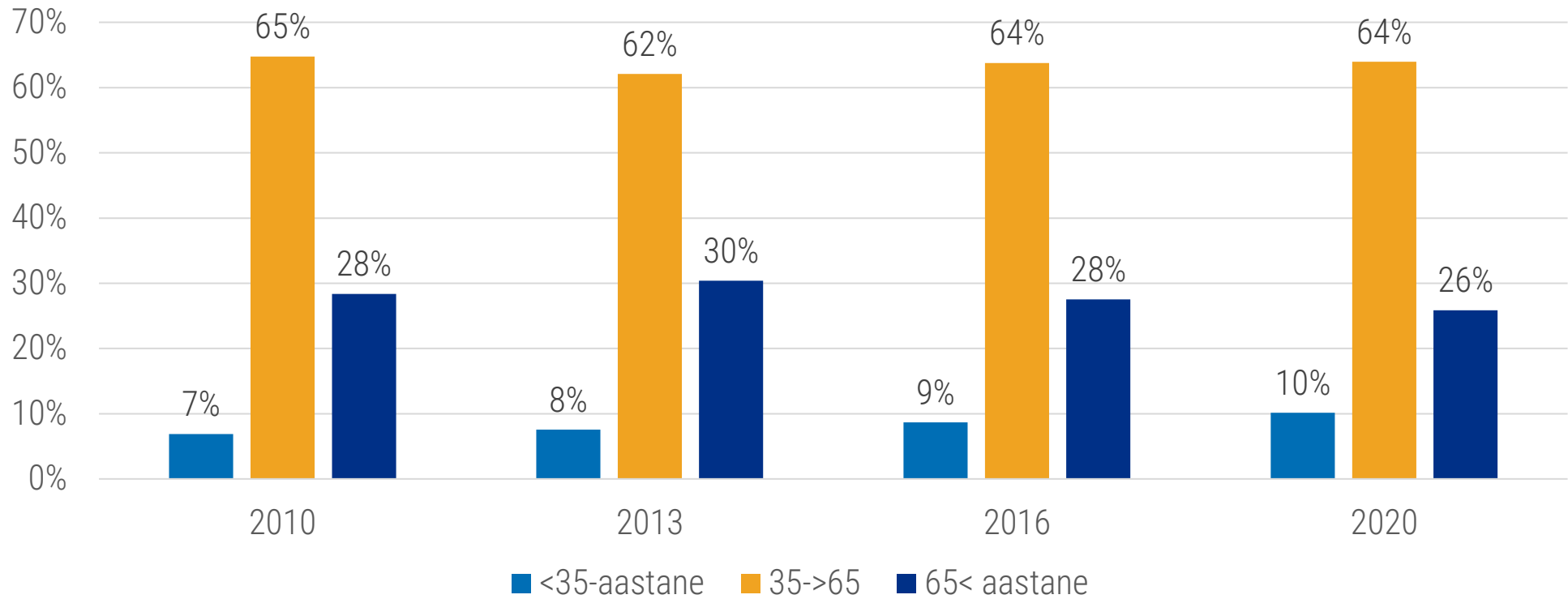

83% kasutuses olevast põllumajandusmaast on EL27 keskmisena **meeste** juhitud majapidamistes

Alla 40-aastaste juhtide kasutuses on **27,3 mln ha** (17,6%) maast ↑, sellest 17% naistel ↑

Põllumajandussektori vanuseline struktuur

Põllumajanduses oli Eestis 2020. a hõivatuid 13 100 isikut

Põllumajanduslikke majapidamisi juhib peamiselt mees (71%)

Noorte juhtide osatähtsus on veidi suurenenud

Põlvkondade vahetus aastatel 2014-2020

**Noore põllumajandustootja
otsetoetus**

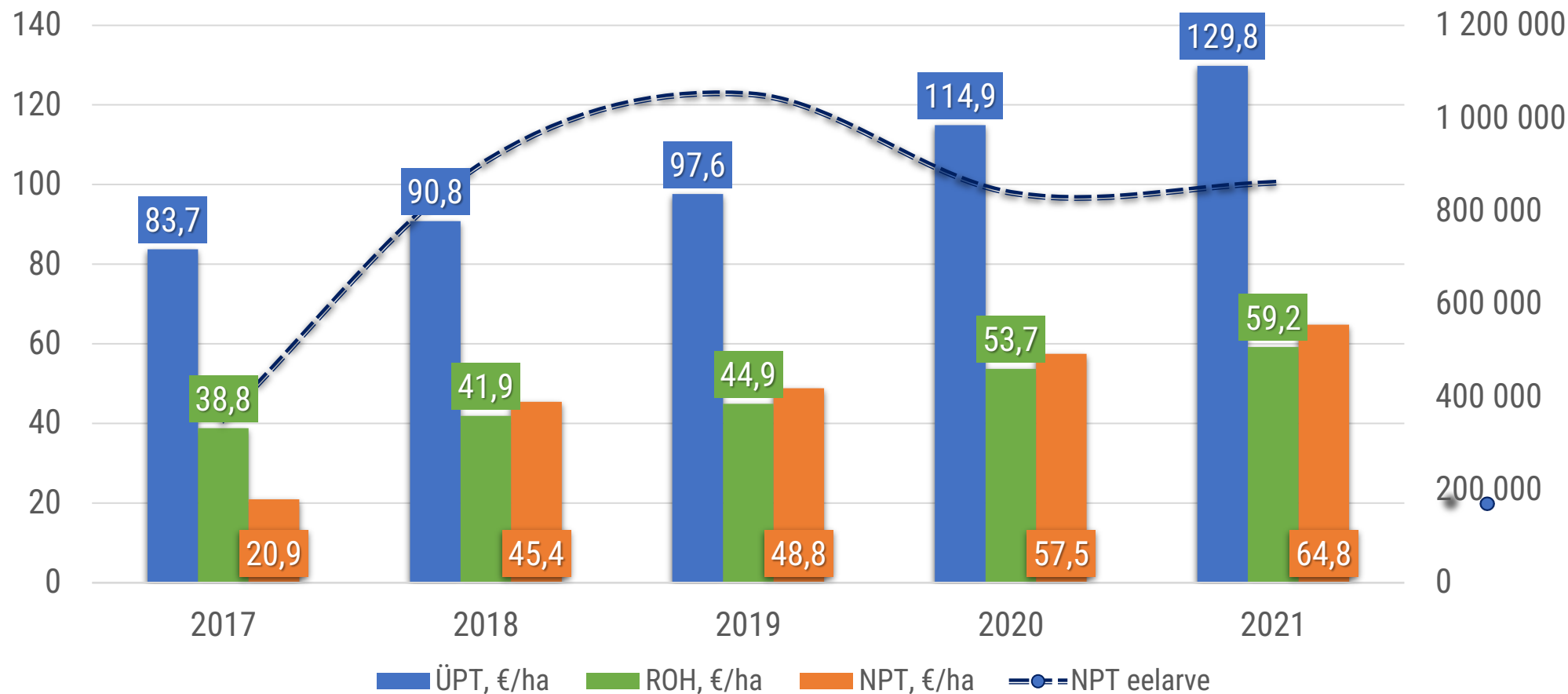
**Põllumajandusliku tegevusega
alustava noore ettevõtja toetus**

Noore põllumajandustootja pindalapõhine otsetoetus

- Toetust saab taotleda isik, kes taotleb lisaks ÜPT ja ROH toetust
  - Taotleja peab täitma nõuetele vastavuse nõudeid
  - Toetust antakse **kuni 40-aastasele** põllumajandustootjale
  - Taotleja peab olema põllumajandusliku tegevusega **esmakordselt alustanud**
-
- Toetust makstakse kuni 5 aastat
  - Toetust makstakse kuni 39 hektari eest

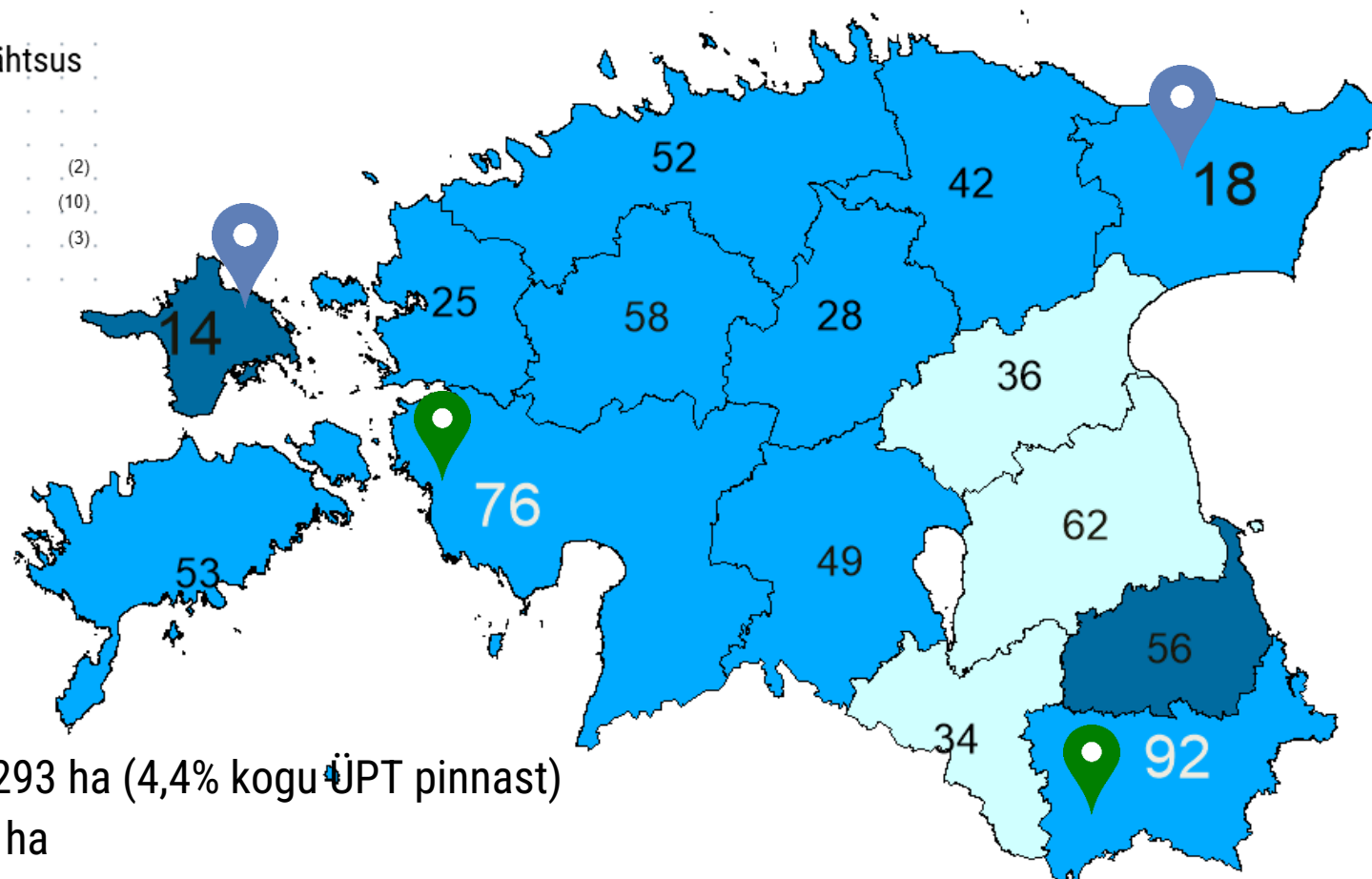
ÜPT, ROH ja NPT eelarved ning ühikumäärad aastatel 2018–2021

Noore põllumajandustootja toetuse (NPT) taotlejate jaotus maakonniti (2021)

NPT taotlejate ÜPT pinna osatähtsus maakonna ÜPT pinnas

Allikas: PRIA (2021), NPT taotlemine

Kokku 695 taotlejat

nende ÜPT pind kokku 43 293 ha (4,4% kogu ÜPT pinnast)

NPT taotletud pind 16 103 ha

NPT taotlejad kasvatavad põllukultuure ~31 000 ha, taotlevad KSM ~14 400 ha ja MAHE toetust ~14 700 ha kohta

NPT taotlejatel on 3% piimalehmadest ja 6% lihaveistest

Põllumajandusliku tegevusega alustava noore ettevõtja toetus 2014–2020

Meede on suunatud alustavatele põllumajandustootjatele (sh ülevõtjatele)

Kuue toimunud taotlusvooruga raames on:

Kokku toetust taotletud summas üle **41 miljoni euro**

Toetust on kokku määratud summas ligikaudu **26 miljonit eurot**, millest välja makstud üle **24 miljoni euro**

Uusi noori põllumajandustootjaid on toetusmeetme raames lisandunud **654**

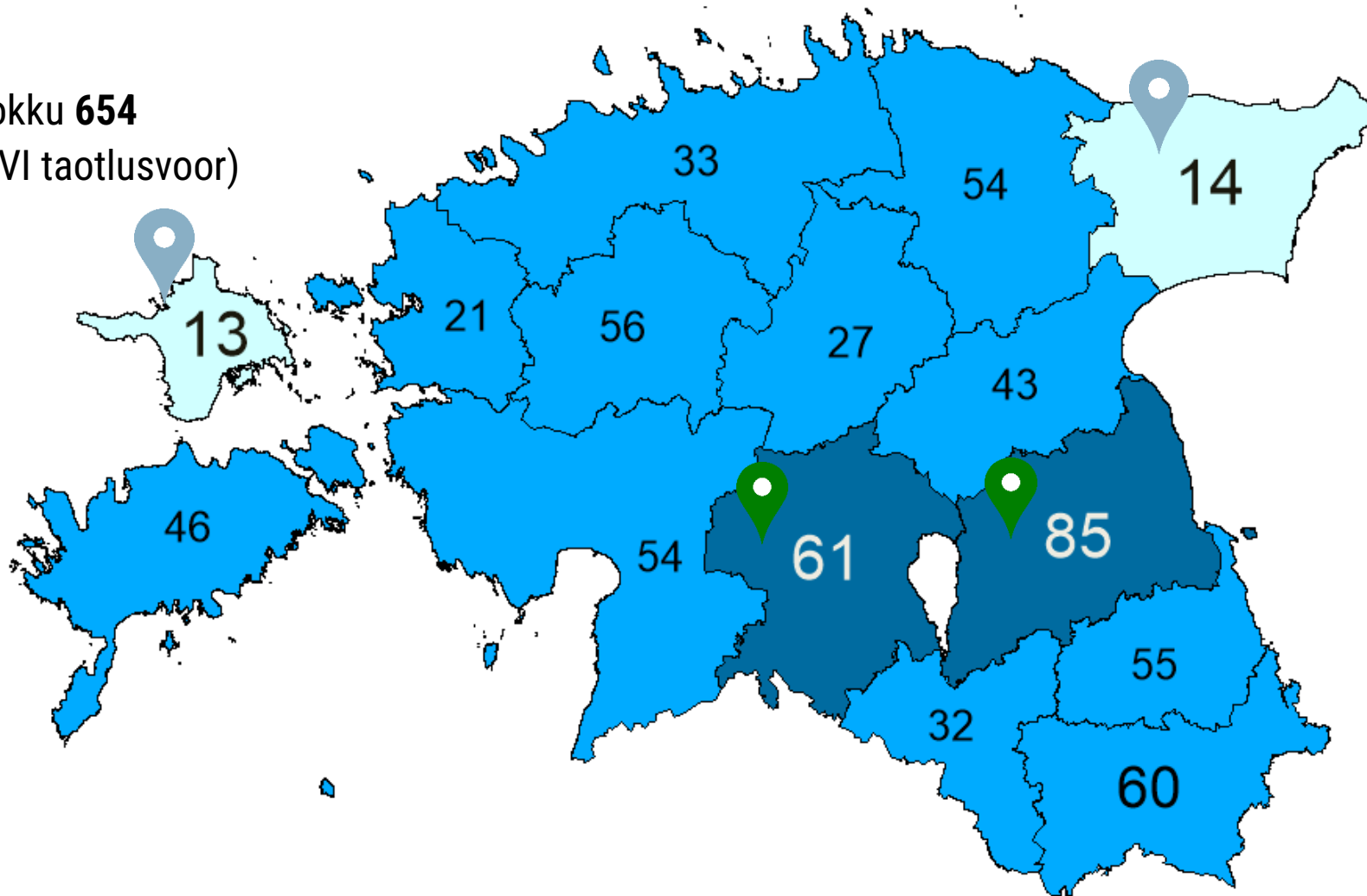
Seitsmes taotlusvoor lõppes 19.10.2022. Taotlejaid oli esialgsetel andmetel **173**

Põllumajandusliku tegevusega alustava noore ettevõtja toetuse saajate jaotus maakonniti

Kokku **654**
(I-VI taotlusvoor)

Noorte põllumajandustootjate tegevusalad ja investeeringud

Enim on toetuse saajaid
lisandunud kolmele tegevusalale

Teravilja-,
kaunvilja- ja
õlitaimeseemnete
kasvatus
24%

Puuvilja- ja
marjakasvatus
13%

Veisekasvatus
12%

Ostmine
72%

Põllumajandusliku
ehitise ehitamine
8%

Muud
põllumajanduslike
toodete tootmise
alustamise või
arendamise
alased tegevused
20%

Põlvkondade vahetus programmiperioodil 2023–2027

ÜPP Strateegiakava eelarvest

3%

Ligikaudu 45 miljonit eurot

ÜPP I sambast

2%

20 miljonit eurot

ÜPP II sambast

1%

25 miljonit eurot

Täiendav sissetulekutoetus noortele
põllumajandustootjatele

Põllumajandusliku tegevusega alustava
noore ettevõtja soodustamine

Noore põllumajandustootja otsetoetus (I samm)

- Toetust antakse kuni **40.** aastastele põllumajandustootjatele
- Taotleja peab olema **äsja esmakordselt alustanud** põllumajandusliku tegevusega
- Toetust makstakse **kuni 5 aastat**

UUED
NÕUDED
2023+

- Toetust antakse **esimese 100 ha** eest
- Hariduse/töökogemuse nõue:
  - omab kas 1 aastast töökogemust VÕI
  - on omandanud põllumajandusliku hariduse

PST, ÜJT ja NPT eelarved ning ühikumäärad

	2018	2019	2020	2021		2023	ÜPP 2023- 2027 eelarve
ÜPT ühikumäär, €/ha	90,8	97,6	114,9	129,8	PST ühikumäär	108	526 951 605
ROH ühikumäär, €/ha	41,9	44,9	53,7	59,2			
					ÜJT ühikumäär, €/ha	10/23	50 396 468
NPT ühikumäär, €/ha	45,4	48,8	57,5	64,8		91	20 158 587

Põllumajandusliku tegevusega alustava noore ettevõtja toetus 2023–2027

Kavandatud on toetada
enam kui
400 noort
põllumajandustootjat

Maksimaalne toetuse
suurus **60 000 eurot**

Noorte
põllumajandustootjate
äriplaanid sh nende
sisulise kvaliteedi tõstmise

Ettevõtjalase infopäeva
korraldamine

Noorte infopäevade esmane kogemus

**Ettevõtlusalase infopäeva
korraldamine
2022. aastal**

Korraldatud
4 samasisulist infopäeva

Kokku 414 osalejat

Nähtub suur huvi
toetusmeetme vastu

Ollakse teadlikumad äriplaani
koostamisest ja selle osadest

Põlvkondade vahetus 2023–2027

Lisaks toetuskeemide edukale rakendamisele:

**Noorte toetamine
teistest
toetusmeetmetest**

Erisused noortele teistes
strateegiakava
sekkumistes

**Valitsemisala
teenuste arendamine
ning korraldamine**

Teenusedisain noorte
põllumajandustootjate
teemal

MAAELUMINISTEERIUM

Aitäh!